

הדָּבָר הַזֶּה הַתְּגַלָּה בִּינֵיהֶם, וּמִשֶּׁהִתְרַבּוּ רִשְׁעִים בְּעוֹלָם, נַעֲשֶׂה (הַעֲבִירוּ) דְּבַר זֶה בְּצוּרָה אַחֶרֶת כְּדֵי לְכַסּוֹת דְּבָרִים שֶׁהֵם בְּסוּד עֲלִיּוֹן. (וְהָיָה פֶּרֶשָׁה)

בא ויראה, (שמות א) ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי למה הנעל כאן? אלא נתבאר שצוה לו על האשה להפריד ממנה, ולהזדווג (במקום) באשה אחרת של אור קדוש עֲלִיּוֹן, והיא השכינה.

ואותה נעל בארוה במקום אחר, (והיא השכינה) העבירוה מעולם הזה, ובארוה בעולם אחר. ועל כך, כל מה שנותן המת לאדם בחלוס - זה טוב. לקח פליו מהבית - זה רע, כמו סנדלו. מדוע? כי העביר רגליו, שהם עמידת האדם, מהעולם הזה, וכנס אותם לעולם אחר, מקום שהמות שורה בו, שכתוב (שיר ז) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. (מדי בת נדיב? זו בת אברהם, שכתוב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אליה אברהם, ולא אליה יצחק) וסוד הדבר הוא בין החברים.

וזה כשהמת לוקח אותם. אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונותן לאיש אחר כדי לקיים ברית, עושה בגזרה עליונה. נעל של חליצה, כמו שלמעלה נעל אחרת, והכל מקום אחד (הכל מתחדד) (סוד אחד).

בא ויראה, אותו מת שהסתלק מהעולם בלא בנים, בת נדיב זו לא כונסת אותו אליה, והולך להיות מטורד בעולם, שלא מוצא מקום, והקדוש ברוך הוא חס עליו, ומצוה לאחיו לגאל אותו, לשוב ולהיות מתקן בעפר אחר, כמו שכתוב (איוב לד) ואדם על עפר ישוב, ופרשוה.

אֲתַעְבִּידֶת מְלָה, וּבְגִין דִּהְוּוּ קְדָמָי חֲסִידֵי זַכָּאֵי, מְלָה דָא אֲתַגְלִיָּא בִּינֵיהוּ, וּמִדְאֲסַגִּיָּאוּ חֵיבֵי בְּעֵלְמָא, אֲתַעְבִּידֶת (אֲעָבִיר) הַאי מְלָה בְּגוּוּנָא אַחְרָא, בְּגִין לְאֲתַכְפֹּאֵה מְלִין דְּאֵינוּן בְּרָזָא עֲלָאָה. (וְהָא אוֹקְמוּהָ).

הוא חזי, (שמות ג) ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי אמאי נעל הכא. אלא אתמר, דפקיד ליה על אתתא, לאתפרשא מנה, ולאזדווגא (ס"א באתר) באתתא אחרא, דנהירו קדישא עלאה, ואיהי שכינתא.

וההוא נעל אוקים ליה באתר אחרא, (ס"א ואיהי שכינתא) אעבר ליה מהאי עלמא, ואוקים ליה בעלמא אחרא. ועל דא, כל מה דיהיב מיתא לבר נש בחלמא טב. נטיל מאניה מן ביתא ביש, כגון סנדליה. מאי טעמא. בגין דאעבר רגליה, דאינון קיומא דבר נש, מהאי עלמא, וכניש לון לעלמא אחרא, אתר דמותא שארי ביה, דכתיב, (שיר השירים ז) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. (מאי היא בת נדיב דא בת אברהם דכתיב, (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אליה אברהם ולא אליה יצחק) ורזא דמלה בין חברייה איהו.

ורא פד מיתא נטיל לון, אבל בזמנא דחייא שליף מסאניה, ויהיב לבר נש אחרא, בגין לקיימא קיים, קא עביד בגזרה דלעילא. נעל דחליצה, כגוונא דלעילא נעל אחרא, וכלא אתר חד (ס"א בלא אתחדד) (נ"א רוא חדא).

הוא חזי, ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין, האי בת נדיב לא כנישת ליה לההוא בר נש לגבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא, דלא אשפח אתר, וקודשא בריך הוא חייס עליה ופקיד לאחיהי למפרק ליה, לאתבא ולאסתקנא בעפרא אחרא. כמה דכתיב, (איוב לד) ואדם על עפר ישוב ואתקמוה.